

Naročnina za Jugoslavijo:
celoletno 180 Din, za 1/2 leta
90 Din, za 1/4 leta 45 Din,
mesečno 15 Din; za ino-
zemstvo: 210 Din. — Pla-
ča in toži se v Ljubljani.

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo, obrt in denarništvo

Uredništvo in upravnništvo
je v Ljubljani v Gregorči-
čevi ulici 23. — Rokopisov
ne vračamo. — Račun pri
pošti hranilnici v Ljubljani
št. 11.953 — Tel. št. 25-52.

Izhaja vsak torek, čer-
tvek in soboto

Liubliana, torek 1. septembra 1936

Cena posamezni številki 1'50

Reakcionarno „Narodno blagostanje“

Ze večkrat smo imeli to izredno častno dolžnost, da smo morali nastopiti proti pisanju beograjskega tednika »Narodno blagostanje«, ki ga izdaja upravni svetnik Bafe g. dr. Velimir Bajkić. Zadnja številka te zelo v svojo učenost zaverovane revije nam zopet nalaga dolžnost, da posvetimo nekaj pozornosti tej reviji, ki je smatrala za potrebno, da na najostrejši način nastopi proti zahtevam obrtnikov in trgovcev. Kar v dveh člankih dokazuje, kako da so vse zahteve združenih trgovcev in obrtnikov, milo rečeno popolna glupost in da treba vse te zahteve kot neresne odkloniti in jih celo kar najstrožje obsoditi, kajti po »Narodnem blagostanju« so bile izjave trgovcev celo protidržavne. Žalili bi čast našega trgovstva, če bi ta nezaslišani očitek še posebej zavračali, zadostuje, če ga pribijemo, ker se itak sam dovolj obsoja.

A niti s tem se ni zadovoljilo »Narodno blagostanje«, temveč je objavilo proti trgovstvu še drug članek, z naslovom: »Predlagamo, da se odpravi I. poglavje 8. dela obrtnega zakona (ki govori o ustanavljanju obveznih trgovskih združenj, op. ured.), ker so obvezna trgovska združenja prekršila določila tega poglavja s tem, da so prenesla svojo delavnost na politiko«. In to svojo zahtevo v članku z rekordno dolgim naslovom utemeljuje »Narodno blagostanje« s tem, ker so trgovci v svoji resoluciji zahtevali svobodo zborovanja in tiska, enakost vseh državljanov pred zakonom in da ima država pri vodstvu državne politike tudi pred očmi gospodarske interese dežele. Ker so to trgovci zahtevali, so baje prekršili svoj delokrog in so s tem prešli na politično polje in zato kliče »Narodno blagostanje« policijo nad trgovstvo!

Kakor je zahteva »Narodnega blagostanja« reakcionarna, tako pa je tudi bedasta, ker drugače je res ni mogoče klasificirati. Ko je zakonodavec uvedel obvezna trgovska združenja, jih je uvedel, ker so takšna združenja za organizacijo trgovstva neobhodno potrebna in tudi za državo koristna. Kajti s pravico obveznosti, so prešla združenja tudi razne dolžnosti, ki jih tudi vestno in v interesu vse države zvesto izpolnjujejo. Če bi se tudi dogodilo, da bi neka združenja prekoračila svoj delokrog, kar pa se je zgodilo le v reakcionarni fantaziji »Narodnega blagostanja«, potem ima oblast vse polno možnosti, da pokliče dotične funkcionarje združenj, ki so to zagrešili, na odgovornost, ne da bi morala segati po tako nepopularnih sredstvih proti združenjem, kakor jih predlaga »Narodno blagostanje«. Potrebnost obveznosti trgovskih združenj niti z očitki »Narodnega blagostanja« ni niti najmanj omajana in samo človek, ki je brez vsake razsodnosti, se more zagalopirati do takšnih zahtev, kakor je to zagrešilo »Narodno blagostanje«.

Pa da se pomenimo še o zahtevi N. B. sami! Zahteva trgovstva po svobodnem tisku je bila izrečena na javnem shodu in objavljena od vseh listov ter izročena tudi vsem ministrom. Niti en policijski

uradnik se ni spodtaknil ob to zahtevo, niti en državni tožilec ni njej ugovarjal in niti en minister ni videl v njej nekaj nedopustnega. Pa niti »Narodno blagostanje« samo se ni zadelo ob njo, ko je poročalo o kongresu. Šele sedaj, po dobrih treh mesecih je opasalo svoj bridki meč in usekalo po trgovcih in smatralo celo za potrebno, da kliče na pomoč policijo proti trgovstvu. Kako le to, da se je »Narodno blagostanje«, čegar urednik je član upravnega sveta »Bafe«, šele sedaj po treh mesecih na vse to spomnilo.

Sicer pa je treba spregovoriti tudi par zahtev o tej celotni zahtevi »Narodnega blagostanja« sami. Da segajo tudi čisto gospodarska vprašanja na politično polje, se pač ne more prepričati, razpravlja na vse zadnje o političnem vprašanju vsak, kdor še tako strokovno razpravlja o kateremkoli zakonu. Saj je tudi obrtni zakon politikum in tisti, ki bi potegnili strogo mejo med političnimi in gospodarskimi vprašanji, bi napravil naravnost čudež. Da pa

tega čudeža ne bo napravilo »Narodno blagostanje«, res ni treba dokazovati! Sicer pa uredniku »Nar. blagostanja«, g. dr. Bajkiću svetujemo, da bi tudi sam vedno svoj nauk upošteval in zato mu priporočamo, da si prebere svoje govore na občnih zborih Narodne banke. Upamo, da bo potem tudi sebe poučil, da ne sega z gospodarskega polja na politično!

Če so trgovci zahtevali svobodo govora — a zahtevali so jo predvsem za gospodarska vprašanja, kar seveda »Narodno blagostanje« elegantno zamolči, potem niso storili nič drugega, kar je že sedanji predsednik vlade dr. Stojadinović kot finančni minister označil kot pravilno in v tem smislu tudi omogočil gospodarskim krogom večjo svobodo govora. »Narodno blagostanje« se zato s svojo zahtevo ne bo na gori prav nič priporočilo, če je seveda imelo to namero!

»Nar. blagostanje« pa povemo še to, da tudi vse njegovo klicanje policije proti trgovstvu ne bo nič zaleglo, še manj pa preplašilo trgovce, ki bodo slej ko prej

zahtevali enakopravnost pred zakonom za vse državljane in ki tudi ne bodo utihnili s svojo zahtevo, da se vodi državna politika tudi z ozirom na potrebe in zahteve gospodarstva. Če to zahtevajo trgovci, je to njihova sveta pravica, ki je trgovcem še nihče ni odrekel, ker je nihče tudi odrekli ne more, ker je to pravica vsakega državljana, pa naj pripada temu ali drugemu stanu. To je pravica, ki je zajamčena v ustavi in ki bo vedno tudi v vsaki ustavi. Zato pa naj »Narodno blagostanje« tudi ne misli, da bi njegov krik po policiji mogel odvrniti trgovstvo od prave poti. Trgovstvo bo ostalo sebi in potrebam gospodarstva zvesto in če bo moralo zaradi tega stopiti v še bolj energičen boj z »Narodnim blagostanjem«, bo to storilo tudi zato, da se že enkrat napravi konec takšnim reakcionarnim stališčem, kakor si ga upa zagovarjati »Narodno blagostanje«.

O drugih fantazijah in trditvah »Narodnega blagostanja« pa prihodnjič.

Slovesna otvoritev jesenskega velesejma

Velik uspeh razstave „Za naš les“

Na tradicionalni svečani način je bil danes ob 10. dopoldne otvorjen ob navzočnosti zastopnikov vsega našega gospodarskega in kulturnega življenja ter zastopnikov poslaništev, konzulatov in uradov ljubljanski jesenski velesejem.

Redno vsak jesenski velesejem je bil zaradi svojih posebnih razstav tudi kulturni dogodek za našo javnost, letošnji pa je poleg tega tudi izredno pomemben, ker je posvečen propagandi za naš les in za dvig našega lesnega gospodarstva, ki je naravnost v obupno težavnem položaju. Ta visoki cilj le-

tošnjega velesejma je bil tudi vzrok, da je letos zanimanje za velesejem še posebno živo in da se je zbralo k svečani otvoritvi tako veliko ljudi, kakor le malokdaj prej. Odveč je posebej poudariti, da so bile naše gospodarske organizacije zlasti častno zastopane, saj so se te zlasti živo borile za pomoč našemu lesnemu gospodarstvu.

Točno ob desetih je stopil pred mikrofona zaslužni predsednik ljubljanskega velesejma g. Fran Bonač ter pozdravil vse goste z naslednjimi besedami:

Predsednik velesejma Fr. Bonač

Z našimi jesenskimi prireditvami smo si naredili nalogo, da nazorno prikažemo našo ustvarjalno silo in naš napredek na raznih področjih našega gospodarstva in naše kulture in da se našemu občinstvu in zlasti mladini nudi vpogled v raznovrstno poučno gradivo, kar je tem važnejše, ker nimamo tehnoloških muzejev, kakor jih imajo druge države. Spričo izrazito kulturno-propagandnega značaja teh naših jesenskih razstav je delo prirediteljev dokaj težavno. Saj morajo nuditi vedno kaj novega in aktualnega, da ohranijo zanimanje pri doseganjih naših zvestih posetnikov ter privabijo nove množice obiskovalcev. Jasno je, da more razstava samo pri obilnem obisku v polni meri izpolniti svojo propagandno nalogo. Spričo doseganjih pestrih programov naših jesenskih razstav, ki so občinstvu nadvse ugajale ter dosegle pričakovani moralni uspehi, so morali prireditelji letošnje razstave vložiti tem več truda, da nudijo zopet kaj zanimivega in samoniklega. Nadejam se, da bo našel njihov trud v vsej naši javnosti svoje zaslužen priznanje.

Častita gospoda! Kot domačinu mi je čast spoštljivo pozdraviti odposlanca Nj. Vel. kra-

ljaja, gospoda polkovnika Mihajla Bakića.

Pozdravljam g. bana dravske banovine dr. Marka Natlačenca, ki zastopa ministra trgovine g. Vrbanića in min. za šume in rube g. Gjurjo Jankovića.

Pozdravljam prevzvišenega g. knezoškofa dr. Gregorija Rožmana in lavantinskega škofa dr. Tomažiča.

Pozdravljam podžupana naše bele Ljubljane dr. Vladimirja Ravniharja, župana mariborskega dr. Alojzija Juvana, župana celjskega Alojzija Mihelčiča. Zlasti pa pozdravljam župana mesta Gradec, g. Schmidta.

Pozdravljam vse gospode zastopnike resornih ministrstev.

Pozdravljam navzoče člane uglednega diplomatskega in konzularnega zbora.

Prav prisrčno pozdravljam odposlanca Zagrebskega zbora in Mariborskega tedna ter posebej še zastopnika velesejma v Barju S. Moora.

Pozdravljam gg. senatorje in narodne poslance, zastopnike častite duhovščine in naše hlabre vojske, državnih in samoupravnih oblasti, ljubljanske univerze, industrijskih, trgovskih, obrtnih, šumarskih in kmetijskih korporacij, kulturnih in nacionalnih ustanov in

društev ter zastopnike našega vrliga novinarstva.

Bodite prisrčno pozdravljeni tudi vsi ostali mili nam gostje in Vas prosim, da nam ohranite tudi v naprej Vašo naklonjenost.

Spoštovana gospoda! Glavna programna točka letošnjega jesenskega velesejma je naše lesno gospodarstvo. Prikladnejšega in aktualnejšega programa si naši prireditelji ne bi mogli izbrati. Zbog težke krize, ki je zajela našo lesno trgovino in industrijo, je prišlo okrog 140.000 malih gozdnih posestnikov v Sloveniji ob svoj glavni zaslužek. Izvoz našega lesa je koncem pretečenega leta zbog sankcij skoraj popolnoma prenehal. S tem je bila naša najvažnejša gospodarska panoga katastrofalno prizadeta. Obenem pa nazičuje tudi domača poraba našega lesa, in to v korist raznega nadomestnega materiala. V tej težki situaciji moramo pogumno in vztrajno delati na to, da priborimo našemu lesu zopet njegova naravna tržišča. Obenem pa moramo iskati nova pota za čim obilnejšo porabo našega le-

ša doma, in baš to poslednje je glavni smoter letošnje prireditve.

Organizacijo te razstave so izvedli izkušeni strokovnjaki z neumornim ing. Rustio na čelu. Vsem, ki so tako požrtvovalno sodelovali pri organizaciji te pomembne razstave, gre naša iskrena hvala! Naj mi gospodje sodelavci ne štejejo v zlo, da se vsakemu imenoma ne zahvalim. Dovoljeno pa mi naj bo, da se na tem mestu posebej spomnim g. inšpektorja ministrstva za šume in rudnike ing. Kraljevića, ki je v odlični meri pripomogel k uspehu današnje razstave. Naj bi ta skrbno pripravljena razstava obrodila bogate sadove v dobrobit vsega naroda.

Zasluzeno pozornost bo gotovo vzbudila tudi obsežna vrtnarska razstava, katero so priredili vrtnarji-amaterji pod vodstvom g. ravnatelja Lapa. Saj je ljubezen do cvetja globoko ukoreninjena v srcu našega naroda.

Naši senčni gozdovi in naša sončna polja so polna življenja. Nekaj tega življenja je prenešena na ta razstavni prostor. Od orjaškega kočevskega medveda do brhke srnice, od planinskega orla, kralja naših višin, pa do nežne siničice, vse to vam pokaže domači živalski park, ki je priključen lesni in gozdarski razstavi.

Kakor običajno, je tudi letos zastopana mala obrt in reja malih domačih živali, s čimer pa še nisem izčrpal pestrega sporeda letošnje jesenske prireditve.

Prijetna dolžnost mi je, da izrečem svojo iskreno zahvalo za podpore, pomoč in naklonjeno

(Nadaljevanje na 2. strani)

Nevzdržno propadata trgovina in obrt

Zbornica za TOI je objavila številke o gibanju obratov v II. letošnjem četrtletju. Kakor vse prejšnje statistike, tako potrjuje tudi najnovejša, da propadata trgovina in obrt v Sloveniji neprestano. Za danes objavljamo le na kratko glavne podatke, obširneje pa bomo objavili statistiko Zbornice v sobotni številki.

Gibanje obratov v II. letošnjem četrtletju je bilo naslednje:

Trgovskih in pomožnih trgovinskih obratov je bilo prijavljenih 183, odjavljenih pa 283, torej manj za 100. Sto trgovin je znova v treh mesecih prenehalo.

Obrtnih podjetij je bilo prijav-

ljenih 232, odjavljenih pa 365, torej manj 133.

Gostinskih obrtov je bilo prijavljenih 58, odjavljenih pa 69, torej manj 11.

Industrijski obrati so bili prijavljeni 3, odjavljenih pa 5, torej manj 2.

Skupno je torej padlo število vseh podjetij v mali Sloveniji samo v 3 mesecih za 246 podjetij. In še se najdejo ljudje in časopisi, kakor n. pr. »Narodno blagostanje«, ki klepetajo, da gre Sloveniji dobro, čeprav statistika dokazuje, da propadajo podjetja v Sloveniji že od leta 1932. dalje neprestano.

Od 1.—13. septembra

LJUBLJANSKI VELESEJEM

50% popust na železnici, parobrodih in avijonih

Na odhodni železniški postaji kupite rumeno legitimacijo za Din 2.—

Vsederžavna razstava „ZA NAŠ LES“

Živalski trg. Divjad v parku

Velika vrtnarska razstava

Industrija, obrt, trgovina — Domače preproge. — Perutnina, kuni, golobi. Ribe itd. Tekmovanje harmonikarjev 13. septembra.

Krasno zabavišče. — Velikomestni variété

popoldne in zvečer. — Vablmo vas

sodelovanje vsem oblastem in korporacijam, zlasti ministrstvu za šume in rudnike, ministrstvu za trgovino in industrijo, kralj. banski upravi in Narodni banki.

Tudi predstojatelj velesejmski prireditvi je pokrovitelj naš ljubljani mladi vladar, Nj. Velikanstvo kralj Peter II.

Pozivam Vas, dragi gostje, da

zaključimo v domoljubnem zanosu našemu ljubljenu kralju trikratni »Živio!«. (Glasni živio-klici, godba pa je zaigrala narodno himno.)

Gospoda predsednika odbora za prireditev vsedrjavne lesne razstave, dvornega svetnika ing. Rustio prosim, da povzame besedo.

Dvorni svetnik ing. Rustia

Pred šestimi leti sta ljubljanska podružnica Jugoslovanskega šumarskega združenja in Slovensko lovsko društvo priredila v velesejmskih prostorih gozdarsko, oz. lovsko razstavo, ki je našla splošno priznanje.

Takrat smo prikazali celotno gozdno gospodarstvo v najširšem obsegu. Za letošnjo prireditev pa smo izbrali le del svoječasnega obširnega programa, to je porabo lesa in drv v najširšem pomenu. Kaj je dalo pobudo za to prireditev?

Svetovna kriza, ki je že od leta 1930. sem zajela vse gospodarske panoge, je lesni trgovini, industriji in obrtu dala najhujši udarec.

Vzroki lesne krize

Posebno je bila prizadeta Slovenija, kjer se z izkoriščanjem gozdnega drevja v industrijske in obrtne svrhe peča nad polovico prebivalstva. Italija, naš glavni odjemalec lesa, ki je v aprilu 1934 nerazumno zvišala carine na uvoz našega lesa, je v maju 1935 z uvedenimi predpisi in kontingentiranjem uvoza otežkočila našim trgovcem izvoz lesa in povzročila skoro popolna zastoj v lesni produkciji in trgovini.

Kot višek nezgod za lesno trgovino so sledile v novembru preteklega leta sankcije in protisankcije, katerih posledica je bil katastrofalni padeč tonaz in vrednosti našega izvoza.

Vpliv splošne gospodarske krize, zvišanja carin in uvedenih sankcij se kaže v zunanji trgovini v številkah centralne carinarnice. Proti rekordnemu dohodku za proizvode šumarstva leta 1929. z 2190 milij. din, stoji nasproti minimumu l. 1932 z 570 milij. din in le okroglo 40% ni izkupiček v naslednjih 3 letih.

Izvoz lesa v Italijo, ki nam je dal še v oktobru preteklega leta 633 milij. din v novembru 538, je padel v decembru na 39 milij. in v januarju 1936 na 41 milij. din.

Kako si pomagajo drugod

Koj potem, ko so se začele kazati zle posledice svetovne gospodarske krize na lesnem trgu, so začele prizadete države z obsežno propagando za čim večjo porabo lesa na domačem trgu. Posebno je v tem pogledu prednjačila sosednja Avstrija, dasiravno ni bila glede izvoza v Italijo v taki meri prizadeta kakor naša država. Priredila je vsako leto ob priliki velesejmov na Dunaju, v Graecu in drugih večjih mestih vzorne razstave lesa v propagandne svrhe, organizirala potujočo razstavo lesnih izdelkov, ki je obiskala vsa glavna mesta in s poučnim filmom opozarjala na pravilno produkcijo in različno uporabljanje lesa in drv.

So štiri torišča, ki nudijo priliko izkoristiti — na podlagi novejših izkušenj tehnike in kemije — les v najizdatnejši in dobičkanosni meri; torišča, na katerih se v inozemstvu že dalj časa sem uspešno udeležujejo praktiki in znanstveniki, med tem ko je pri nas to polje še po večini neobdelano, oziroma se opažajo komaj prvi začetki. — Je tu predvsem stavbarstvo, zgradbe lesenih hiš, tlakovanje cest z lesenimi kockami, poraba drv in oglja kot pogonsko sredstvo in kemična industrija in tehnologija.

V Nemčiji n. pr., ki je na uvoz lesa navezana, se na vse mogoče načine pospešuje gradba lesenih hiš. Kar tovarniško se izdelujejo

posamezni deli stavb, da se omogoči najhitrejša postavitev hiš.

Mesti Stuttgart in Desau sta zgradili za revnejše sloje 500 stanovanjskih lesenih hiš proti mesečnim odplačilom 18—20 RM.

Češkoslovaška razstavlja — v vzpodbudo v Pragi in Bratislavi nove tipe lesenih hiš.

Gornja Avstrija in avstrijska Koroška imata v stavbnem redu določbe v prid porabe lesa pri gradbi hiš. V Ameriški uniji stanuje $\frac{2}{3}$ prebivalstva v lesenih hišah.

V naši banovini je pozdraviti v Mariboru započeto akcijo, da se ustvari v Magdalenskem predmestju kar cela kolonija lesenih hišic.

Tlakovanje cest z lesenimi kockami se pospešuje v Avstriji — terminalno kopališče Beljak ima že tako kilometrsko cesto; v Nemčiji je za kolesarje na ta način utrjena vozna cesta; Češkoslovaška je v zadnjem času porabila v te svrhe 60.000 m³ drv.

Vse države, ki so primorane uvažati za pogon motorjev drag bencin, skušajo najti nadomestilo v drvah in oglju. Priredijo posebne razstave, izdajajo poučne brošure in nudijo podpore za nabavo generatorjev z lesnim plinom.

V Franciji dovoljuje vojna uprava podpore do 10.000 fr. za vozila, ki porabljajo lesni plin in ima že sedaj nad 2000 težkih vozil s pogonom na lesni plin, kar bi prišlo v vojnem času za osamosvojitve države v pošte.

Italija je izdala poseben zakon, s katerim odreja porabo lesnega plina za pogon motorjev vseh javnih prevoznih sredstev, tako da bo prihranila 50% deviz za bencin in je dovolila za taka vozila 5 letno oprostitev cirkularnega davka.

Tudi Švedska popušča 50% na davkih za težka vozila.

V Avstriji je dunajska poštna uprava na svojih motornih vozilih uvedla uporabo lesnega plina; priredila je veliko alpsko tekmo takih vozil z najboljšim uspehom.

V Nemčiji vozil že nad 700 težkih motornih vozil, ki imajo udeležene generatorje z lesnim plinom. Nekatera teh vozil so prevozila brezhibno nad 100.000 km. Znana je vožnja kongresistov na londonsko lesno konferenco v aprilu iz Berlina v London, (1000 km, v 22 urah), s takim vozilom z minimalnimi stroški.

Priznati pa je, da so tudi v naši banovini nekateri avtobusni in gradbeni podjetja uvedla za svoja vozila in tudi za stabilne motorje uporabo lesnega plina, z dobrim uspehom.

Velike koristi bi moglo imeti kmetijstvo, posebno v od prometa oddaljenih na gozdih bogatih naseljih, — če bi se uporaba tega sredstva posplošila.

Kemična industrija in tehnologija lesa

Je pri nas razmeroma malo razvita. Pokažemo lahko le papirno industrijo, na fabrikacijo razsteli, na suho destilacijo, ogrevanje in smolarenje z neposrednimi in posrednimi produkti, med tem ko je ta nad vse važna panoga v sosednjih državah v polnem razmahu. Posebno Nemčija tu prednjači. Tam fabricirani lesni sladkor, prej le krma za živino, služi danes tudi že za hrano človeku; lesne vlakne uporabljajo v velikem obsegu za umetno svilo, za vistrakuprema-Dravinela-vlakne, ki pomešane z bombaževino dajejo dobro v oblačilni industriji porabljive

vo prejo, s čimer prihranijo v tej državi $\frac{1}{4}$ uvoza bombaževine in s tem 2½ milijarde din.

Nastanek sedanje razstave

Vedno večja stiska v lesni industriji, obrtu in trgovini pri nas je morala roditi spoznanje, da je nujno potrebna samopomoč na tem polju, če hočemo vsaj deloma omiliti krizo in rešiti propada lesnega producenta in trgovca, posebno malega in srednjega, ki neorganiziran in nepoučen o zahtevah svetovnega lesnega tržišča ni mogel odbiti po krizi povzročenega udarca. V tej zamisli se je preteklo leto iz vrst zainteresiranih gozdnih posestnikov, lesnih industrijalcev in obrtnikov ter gozdarskih strokovnjakov sestavil poseben odbor, ki si je nadal nalogo prirediti na letošnjem jesenskem velesejmu vsedrjavno propagandno razstavo za čim večjo porabo lesa in drv doma v prid narodnemu gospodarstvu.

Kot viden uspeh odborovega dela in sodelovanja lesnih industrijalcev in obrtnikov ter raznih ustanov, šol in topičerskega muzeja je razstavljeno v paviljonih »K«, »M«, »N«, »E« vsevrstno na racionalno uporabo lesa in drv se nanašajoče gradivo.

Nato je podal inž. Rustia kratek pregled o razstavi ter nato nadaljeval:

Navedel sem le poglobitnejše točke naše razstave. Pri obhodu boste, velečenjena gospoda, imeli priliko videti in morda, vsaj v gozdnih delih, studirati in oceniti mnogo drugega zanimivega materiala. Pripravljalnemu odboru bo v zadoščenje in v plačilo za delo in

Ban dr. Natlačen:

Slišali smo obširno in izčrpno poročilo, ki ga je ravnokar podal predsednik razstavnega odbora vsedrjavne lesne razstave gospod inž. Rustia o stanju gozdarstva, lesne trgovine in lesne industrije v naši državi in o težkih prilikah, s katerimi se mora že nekaj let sem boriti lastnik gozda, lesni trgovec, lesni industrijec in vsi oni, katerih preživljanje je zavisno od gozdnega gospodarstva, odnosno od lesne trgovine in industrije. Naznačil je tudi pota in sredstva, kako naj bi se temu težkemu stanju odpomoglo. Temu poročilu je prav za prav težko podati še kaj bistveno važnega. Poudarim naj le še tole:

Važnost gozdnega gospodarstva za našo državo dokazuje najjasnejše samo dejstvo, da obsegajo gozdovi skoro $\frac{1}{3}$ vsega površja kraljevine Jugoslavije, a važnost gozdnega gospodarstva za Slovenijo nam izpričuje okolnost, da služi 46% površine naše banovine baš gozdni kulturi.

Kako odločilnega značaja je gozdno gospodarstvo za nas v Sloveniji, pa nam dokazujejo dalekosežne motnje, ki so nastopile v našem splošnem gospodarstvu in v našem socialnem življenju tekom zadnjega leta kot posledica sankcij.

Kraljevska vlada, ki podpira z veseljem vsako zdravo inicijativo zaboljšanje gospodarstva in socialnega življenja in ki se tudi sama trudi, da bi se trajanje sedanje krize čimbolj olajšalo in skrajšalo, spremlja z vsemi simpatijami delo razstavnega odbora vsedrjavne lesne razstave. Pooblaščen od častnega predsednika razstavnega odbora gospoda ministra za šume in rude Djura Jankovića, od ministra notranjih del dr. Korošca in gospoda ministra trgovine in industrije dr. Milana Vrbanića, pa tudi v svojem imenu izrekam razstavnemu odboru za njegovo požrtvovalno delo popolno priznanje in zahvalo ter mu k odlični izvedbi razstave od srca čestitam. Kot ban dravske banovine moram še posebej dati

trud, ki ga je imel, ako bo prireditelj rodila zaželjeni smoter, da vzbudi pri obiskovalcih živo zanimanje za namen razstave, da nudi pouk in pobudo za čim obsežnejšo in racionalnejšo porabo lesa in drv doma in da opozori odločujoče faktorje na veliko važnost gozdnega gospodarstva in lesne industrije in obrta ter na upravičeno in nujno potrebo vsestranske podpore te gospodarske panoge.

Že ponovno zaproseno znižanje železniških tarif za prevoz lesa — drv in oglja tudi v državi sami, pospešitev organizacije lesnih producentov in trgovcev, enakopravna priključitev zbornice za gozdarstvo oni, ki se pravkar ustanavlja za kmetijstvo, opustitev oz. znižanje trošarin in pristojbin pri podjetjih, ki zasledujejo cilje današnje prireditve, ustanovitve posebnega propagandnega oddelka za pospeševanje večjega konsuma lesnih proizvodov v državi pri ministru za gozde in rudnike, bi mogle prinesiti vsaj delno rešitev hude krize na lesnem tržišču v prid producentu, delavcu, industrijcu in obrtniku, nič manj pa v prid celotnemu narodnemu gospodarstvu in državi.

Porabljam priliko, velečenjena gospoda, da se v imenu pripravljalnega odbora iskreno zahvalim ministru za šume in rude, ministru za trgovino in industrijo, kraljevski banski upravi Dravske banovine, Narodni banki in upravi velesejma za denarne podpore, kakor tudi vsem sodelavcem in razstavljalcem, ki so pomagali ustvariti to prireditev. (Živio klici.) — Nato je povzel besedo ban dr. Natlačen:

izraza svojemu veselju in zadovoljstvu nad tem, da se ta vsedrjavna lesna razstava vrši ravno v Ljubljani, na sedežu banovine, ki ji imam čast načelovati. Z željo, naj bi napor, ki jih je imel razstavni odbor s to prireditvijo, in požrtvovalnostjo, s katero je razstavni odbor to prireditev pripravil, obrodil obilnih dragocenih sadov in doprinesel čim več k zbolšanju našega gospodarstva in socialnega življenja,

proglasim, da je jesenska razstavna prireditev ljubljanskega velesejma, nazvana »Za naš les«, otvorjena!

Gostje so si nato ogledali lesno razstavo in vse druge razstave in reči moramo, da so bili naravnost presenečeni od obilice lepega in poučnega materiala ter vzorne urejenosti razstave. Uspeh lesne razstave je bil takoj prodoren. Nato so si ogledali še vse druge razstave in iskreno čestitali po vsakem ogledu tako velesejmski upravi ko prirediteljem razstav.

Takoj zatem se je začel splošni obisk velesejma in prostori velesejma so se vedno bolj polnili z zadovoljnimi in vzhičenimi obiskovalci.

Avtomobilistom v vednost!

Sekcija trgovcev z bencinom v Ljubljani je sklenila, da bodo bencinske črpalke v Ljubljani s 1. septembrom odprte od 6. zjutraj do 8. zvečer (t. j. zimski čas). Za potrebo po tej uri je določena takšna din 10 — neglede na količino bencina. Gg. avtomobiliste prosimo, da vzamejo to na znanje!

Abiturientski tečaj Zbornice za TOI na državni trgovski akademiji v Ljubljani

Vpisovanje v abiturientski tečaj bo od 1. do 30. septembra v pisarni ravnatelja trgovske akademije na Bleiweisovi cesti. Pravico za vpis imajo absolventi (-inje) srednjih ali strokovnih šol z višjim tečajnim izpitom. Predavanja se prične 1. oktobra ob 8. uri zjutraj.

Politične vesti

Kriza romunske vlade je končana in je Tatarescu zopet sestavil novo vlado. V novi vladi so vsi ministri prejšnje Tatarescove vlade razen Titulesca, mesto katerega je imenovan za zunanjega ministra Victor Antonescu.

Po sestavi nove vlade je izjavil Tatarescu, da bo vlada nadaljevala dosedanje zunanjo politiko Titulesca, ki je bila, kakor mora priznati, uspešna. Ta politika je popolnoma v skladu s potrebami in zahtevami romunskega naroda in je zato tudi politika vsega romunskega naroda. Glavni cilj te politike je, da se zagotovi čim plodnejše sodelovanje z državami Male antante in Balkanske zveze, s Poljsko, Veliko Britanijo, zlasti pa s Francijo, s katero je Romunija neločljivo zvezana. Ohraniti pa hoče prijateljske odnose tudi z Rusijo in drugimi državami, da se utrdi Zveza narodov ter doseže nedeljiva kolektivna varnost.

Titulescu pa je izjavil, da je zvedel, da je nova vlada sestavljena brez njega šele potem, ko je bila nova vlada že sestavljena. Mogli bi ga preje obvestiti o izpremembi vlade. Pridržuje si svoje mnenje in tudi vso svojo bodočo politično akcijo.

Neugodno se je izjavil o novi romunski vladi tudi voditelj kmečke stranke Mihalake. Po njegovem mnenju ima rekonstrukcija romunske vlade samo ta namen, da se molče preide anarhiji, ki je nastala v romunskem javnem življenju zaradi popustljivosti Tatarescove vlade proti raznim teroristom. Nova vlada je čisto liberalna, posledica tega pa bo, da bo liberalna stranka čisto izginila, vlada pa obvisela v zraku.

Na velikih italijanskih manevrih v južni Italiji so prvič preizkusili nove italijanske orjaške tanke, ki morejo podreti vsak zid in vsako drevo in ki se bodo uporabljali v to, da bodo delali gaz za druge manjše tanke. Nekateri oddelki italijanske vojske bodo pri manevrih nastopili tudi v novi opremi, ki se bo pri tej priliki prvič preizkusila.

Ob zaključku velikih italijanskih manevrov je imel Mussolini velik govor, v katerem je dejal, da je Italija baš zaradi afriške vojne danes vojaško tako pripravljena, ko še nikoli. Na en sam ukaz more Italija danes v trenutku mobilizirati 8 milijonov vojakov!

Vest nekaterih listov, da se bo Mussolini sestal s Hitlerjem, se z italijanske strani uradno demantira.

Vrhovni poveljnih poljske vojske Rydz-Smigly je odpotoval iz Varšave v Pariz skozi Češkoslovaško. Ker je pot skozi Berlin mnogo krajša, je že z izbero poti povedano, da se je poljska zunanja politika zopet orientirala v francoskem smislu. Poljski listi pa pri tem poudarjajo, da bo Poljska vodila predvsem poljsko politiko.

Etiopski cesar Haile Selasije se bo vrnil, kakor poročajo angleški listi, v zapadno Etiopijo, ki je od Italijanov še nezasedena ter tu nadaljeval vojno proti Italijanom.

Oddelki 1200 »banditov«, kakor poročajo italijanski listi, je napadel Adis Abebo, Eritrejci pa so napad obili ter je bilo pri tem nad 200 banditov ubitih. Od Eritrejcev je padlo samo 15 moč, okoli 30 pa jih je bilo ranjenih.

Ker je večina držav sprejela francoski predlog o nevmešavanju v španske zadeve, ni več nevarnosti, da bi mogli španski dogodki povzročiti v Evropi nevarnih zapletljajev.

Ofenziva upornikov na Irnu se še ni posrečila in pred ognjem strojne delavce so se morali umakniti na izhodne položaje. Vendar pa se vladne čete v Irnu ne bodo mogle dolgo držati, ker jim je začelo primanjkovati municije in ker bodo začeli uporniki z generalnim obstreljevanjem mesta iz zraka, od morske in kopne strani. Vse civilno prebivalstvo je zato pribežalo v Francijo.

Utrujenost se opaža tako na vladni ko na uporniški strani, ne pa tudi pripravljenost za pomirjenje. Krvava vojna bo trajala zato še naprej in žrtve bodo padale še nadalje. Samo v Madridu je doslej bilo ubitih in umorjenih 12.000 ljudi.

Kljub proglasitvi premirja v Palestini, je vendarle prišlo do novih bojov. V teh bojih je bilo ubitih 12 Arabcev in 2 Angleža.

V argentinski vojski je bila odkrita komunistična zarota, v katero so bili zapleteni tudi nekateri oficirji, kar je zlasti razburilo vso argentinsko javnost.

Ko so bili med Varno in Burgasom manevri bolgarske vojske se je nad manevrsko pokrajino nenkrat pojavilo 30 turških letal.

Denarstvo

Francoski finančni minister proti devalvaciji franka

Francoski finančni minister Auriole je imel ob priliki nastopa novo izvoljenega upravnega sveta Francoske banke večji govor, v katerem je med drugim dejal: Veliki bankirji in zastopniki privilegirane kapitalizma so se morali umakniti izvoljenim in kvalificiranim zastopnikom kmetijstva, male in velike trgovine, industrije, varčevalcev, organiziranih delavcev in potrošnikov, zastopnikom velikih korporacij in javnih kreditnih ustanov. Ta izprememba bo koristna za gospodarsko življenje Francije, toda tudi vsi drugi Francozi morajo izpolnjevati svoje dolžnosti, to je v redu plačevati davke ter ne skrivati svojega denarja doma, temveč ga nalagati v denarne zavode! Vlada je povedala o finančnem stanju države vso resnico, ker ji ni treba nič prikrivati. Zato se tudi ni treba nikomur bati za svoj denar. Obžalujem, da nekateri veliki listi v Londonu in Bruslju vodijo kampanjo proti nam. Ta kampanja je povzročila nazadovanje naše valute. Cudim se nad to kampanjo, tem bolj, ker je združena z nasvetom, da bi se moral frank devalvirati. Ne morem verjeti v prijateljstvo onih, ki so za devalvacijo franka in ki agitirajo za to devalvacijo z izvozom zlata iz Francije ter z borznimi manevri proti franku. Še bolj čudno pa je, da se vodi ta kampanja baš v času, ko se mi trudimo, da bi se zlato zopet vrnilo v Francijo.

Odlog plačil

je dovoljen:

Hranilnici in posojilnici v Novi cerkvi za dobo 6 let za dolgove, nastale pred 14. novembrom 1935. Obrestna mera za stare vloge po 2 odstotka.

Hranilnici in posojilnici na Vrhnikih za dobo 6 let za dolgove, nastale pred 15. februarjem 1935. — Obrestna mera za stare vloge po 2 odstotka.

Važno za posetnike jesenskega Ljubljanskega velesejma

Če si pri postajni blagajni kupite celo vozno karto in si za ceno Din 2— nabavite še rumeno železniško izkaznico, ki jo nato pustite na velesejmu potrditi, se z isto karto lahko zastonj vrnete domov. Ta vozna olajšava bo v veljavi za potovanja v Ljubljano od 27. avgusta do 13. septembra vključno, a za povratek od 1. do 18. septembra 1936 vključno. V Ljubljani se boste lahko vozili z električno železnico, ker boste na podlagi velesejske legitimacije imeli znižano vozno. Z velesejsko legitimacijo velja 50% popust tudi na progah Aeroputa, dokler traja velesejem, a prevoz ročne prtljage do 15 kg je v letalih brezplačen. Na parobrodih Jadranske plovitve se vozite z velesejsko legitimacijo in karto nižjega razreda v višjem razredu v Ljubljano od 20. avgusta do 10. septembra, vrnete se pa lahko od 3. do 20. septembra 1936, pri Dubrovački parobrodni plovitvi pa velja enak popust za prihod v Ljubljano od 20. avgusta do 13. septembra, za vrnitev pa od 1. do 20. septembra.

Že v 24 urah

barva, plesira in kemično snižani obleke, klobuki itd. Skrobi in svetlobojila, ovratnike in manšete. Pero, suši, monga in tika domače perle

tovarna JOS. REICH

Polljanski nasip 4-6, Solenburova ul. 8
Telefon št. 22-72.

Pelikan terpentinsko milo za namakanje perila pa Radost peric

Obvezno frankiranje voznine pri pošilkah sadja v Nemčijo

Nemška železniška uprava je zahtevala, da plačajo pošiljalci sadja v Nemčijo vozno naprej

vsaj do nemške meje. Pri tem se je sklicevala na čl. 17 mednarodne konvencije o prevozu blaga. — Naša generalna direkcija železnice je na to opozorila, da so pošiljke v polnem teku in da bi pobiranje vozne naprej naletelo v praksi

Trgovci izpolni dolžnost, če naroči prvič in poмага plasirati

na težave, posebno, ker naj jo plača nemški prejemnik. Radi tega je prosila nemško žel. upravo, da odstopi od svoje zahteve. Nas prav zanima, kako se bo ta zadeva, ki je za nas velike važnosti, uredila.

Kakšna drva rabimo za različne peči,

da štedimo z njimi in je v sobah toplo, bomo spoznali na velesejski razstavi »Za naš les« od 1. do 13. septembra, kjer bodo razstavljene razne vrste peči in štedilnikov za drva in tudi za lesne odpadke, kakor za žaganje in drugo.

Uvajali pa bodo z izdatno reklamo

Dolničar & Richter

L J U B L J A N A

Náš pravi domači izdelek!

Žitno tržišče

Tendence nespremenjeno mirna.

V zadnjem tednu je bilo zaključeno par vagonov koroze in pet vagonov nove pšenice. V moki ni bilo prometa. Cene so ostale nespremenjene pri prekmurski korozi in činkvintinu, dalje pri ajdi in pri novi rži ter pri otrobih, medtem ko je koroza letine 1935 popustila za 6 din, oves za 5 din pri 100 kg. Nasprotno pa se je pšenična moka vseh vrst podražila za 5— pri 100 kg.

Lesno tržišče

Tendence še vedno nespremenjeno mlačna.

Cene so ostale popolnoma nespremenjene, zaključkov pa ni bilo. Situacija je bistveno ostala ista. Pogajanja in razgovori za izvoz v Italijo so v teku in naša vlada je dala odgovor na italijanske predloge. Kar se tiče izvoza lesa, so dosednji predlogi za nas dokaj slabi, ker je kontingent, s katerim se more računati za tekoče četrtletje, tako malenkosten, da ga pri sedanjem stanju lahko par srednjih lesnih industrij docela izčrpa. Kakor omenjeno, so to šele predlogi z ene strani. Vendar pa je za nas že pomirljivo

TEDEN NA LJUBLJANSKI BORZI

POSEBNO POROČILO „TRGOVSKEGA LISTA“

Devizno tržišče

Tendence čvrsta; promet Din 3.416.513'52.

V zadnjem borznem tednu je bila devizna kupčija dokaj bolj živahna kakor v predzadnjem tednu, ki je zaključil s skupnim, skoroda minimalnim deviznim prometom din 1.360.531'48.

Povečanje zaključkov izkazuje vse važnejše devize, s katerimi se na tukajšnji borzi najbolj trguje, kar je razvidno iz spodnje razpredelnice (vse v tisočih din):

Devize:	predzadnji teden	minuli teden
Amsterdam	70	165
Berlin	238	437 priv. klir.
Bruselj	—	4
Curih	111	553
Din. deviza	115	424 avstr. pr. kl.
Dunaj	318	547 avstr. pr. kl.
London	222	639 priv. klir.
New York	81	415
Pariz	42	73
Solun	40	150 boni
Madrid	—	10 priv. klir.

Iz gornje tabele sledi, da se je zlasti dvignil devizni promet v avstrijskem privatnem kliringu, čigar skupni porast znaša v minulem tednu skoro pol milijona din. Pa tudi London in New York sta močno povečala svoj promet — skupno za nad osemsto tisoč din.

Narodna banka tudi tokrat ni posredovala v angleških funtih, pač pa je dnevno dajala izmenoma po nekaj Curiha, Amsterdama ter Pariza. Skupni intervencijski zaključki znašajo din 160.000'—.

Angleški funti so bili najbolj trgovani na petkovem borznem sestanku (dne 28. avgusta 1936), in sicer na bazi din 238'25 za približno pol milijona. Istega dne je bil perfektuiran tudi znaten zaključek v grških bonih na bazi din 31'50 za 100 grških drahem. V ostalem pa so bile notice privatnih kliringov naslednje:

angleški funt:		
24. VIII.	din 238'—	den. — 238'50 bl.
25. VIII.	din 238'—	den. — 238'50 bl.
26. VIII.	din 238'—	den. — 238'50 bl.
27. VIII.	din 237'20	— 238'80
28. VIII.	din 238'—	den. — 238'25 bl.

nem. marka		
din		
24. VIII.	13'37—13'57	8'57—8'67
25. VIII.	13'34—13'54	8'56—8'66
26. VIII.	13'25—13'45	8'60—8'70
27. VIII.	13'17—13'37	8'58—8'68
28. VIII.	13'25—13'45	8'56—8'66

V razdobju zadnjega tedna dosežena tečajna razlika znaša pri devizi Amsterdam + 1'06 poena, Berlin + 1'43 poena, Bruselj + 0'34 poena, London + 0'18 poena, Pariz + 0'01 poena, New York in Praga sta 28. avgusta beležila na bazi notic od ponedeljka 24. avgusta 1936, dočim je Curih bil trgovan na vseh borznih sestankih po dosedanjih tečajih.

S primo Narodne banke

Devize	Povpr. din	Pon. din
Amsterdam	24. VIII. 2966'37	2980'96
	28. VIII. 2967'43	2982'03
Berlin	24. VIII. 1753'48	1767'36
	28. VIII. 1754'91	1768'78
Bruselj	24. VIII. 736'69	741'75
	28. VIII. 737'03	742'10
Curih	24. VIII. 1424'22	1431'29
	28. VIII. 1424'22	1431'29
London	24. VIII. 219'27	221'32
	28. VIII. 219'45	221'50
New York	24. VIII. 4333'22	4369'53
	28. VIII. 4333'22	4369'53
Pariz	24. VIII. 287'68	289'12
	28. VIII. 287'69	289'13
Praga	24. VIII. 180'47	181'58
	28. VIII. 180'47	181'58

Efektno tržišče

Tendence za državne papirje stalna.

Situacija je ostala povsem nespremenjena; prometa ni bilo. Privatni papirji nalik prejšnjim

tednom vobče niso beležili. Na torkovem borznem sestanku (dne 25. avgusta 1936) je bilo eksekutivnim potom prodanih 600 temeljnih delnic Ljubljanske kreditne banke po tečaju din 60'— za kom. Notice državnih vrednot so bile:

	1936	din
7% inv. pos.	24. VIII. 83'—	85'—
	28. VIII. 82'50	83'—
8% Blair	24. VIII. 83'—	84'—
	28. VIII. 83'50	84'—
7% Blair	24. VIII. 73'25	73'50
	28. VIII. 73'50	74'50
7% Seligm.	24. VIII. 86'—	87'—
	28. VIII. 86'50	87'—
4% agr. obv.	24. VIII. 46'—	—
	28. VIII. 47'50	48'50
6% begl.	24. VIII. 65'—	66'—
	28. VIII. 68'75	69'75
25% voj. škod.	24. VIII. 364'—	365'50
	28. VIII. 365'—	366'—

Stabilizacijsko posojilo, dalmatinski agrari in kratkoročne obveznice za finansiranje javnih del niso beležile.

Kaj nam je pripravil stric Tivar za jesen in zimo?

Lepe sportne obleke od 70—170—
Mornarske obleke " 90—150—
Zimske suknjiče " 190—260—
Sportne čepice " 10—20—

Za deklice:
Obleke od din. 89—159—
Zimske plašče " " 160—340—

Hubertuse
garantirano nepremočljive
za dečke in deklice
od din. 160—220—

TIVAR

OBLEKE

in razveseljivo, da se ta nad vse pereča zadeva počasi vendarle vobče pričenja reševati in da se to vprašanje premakne vsaj z mrtve točke. Kajti nič si bolj ne želimo kot jasnosti v naši trgovinski politiki. Kakšni so izgledi za zimsko sezono, si zaenkrat še ne moremo napraviti jasne slike, vsekakor pa bomo kmalu vedeli pri čem smo.

Pretekli teden so nekatera podjetja zbog stavke v lesnih industrijah ustavila obrat, kar znači v teh slabih časih, ko preživlja lesna industrija najtežje ure svojega obstoja, zopet nov udarec našemu narodnemu gospodarstvu.

Pogajanja v tekstilni stroki

naravno še niso privedla do nobenega uspeha, ker se nikakor neče napraviti konec onemu nad vse nevarnemu eksperimentu, ki je za našo državo pač neodpušljiv unicum. Naj bi gospodje, ki ta eksperiment tolerirajo dobro preudarili posledice, ki morejo nastati in naj pazijo, da se jim ne bo godilo ko Goethejevemu čarovnikovem učenčku. Naj se tudi ne udajajo iluziji, da se s takšno lahkomišelnostjo navzdol pridobivajo pristaši. Ta licitacija je v korist čisto drugemu taboru!

»Lesno industrijsko podjetje prodaja železniški material gozdne železnice po ugodnih cenah. Interesenti naj se obrnejo na upravo lista.«

Konkurzi - poravnave

Razglašen je konkurz o premoženju Mehanične tkalnice, družbe z. o. z. v Domžalah. Konkurni sodnik Grom, upravnik mase odvetnik dr. Potokar. Prvi zbor upnikov pri sodišču v Kamniku dne 2. septembra ob 9. uri. Oglasitveni rok do dne 20. septembra 1936. Ugotovitveni narok dne 25. septembra ob 9. uri.

Nadalje je razglašen konkurz o premoženju posestnika in trgovca Frana Pustotnika v Zg. Lokah pri Blagovici. Konkurni sodnik Gilbert Zupančič, upravnik mase odvetniški kandidat Kornhauser. — Prvi zbor upnikov na sodišču na Brdu dne 3. septembra ob 9. uri. Oglasitveni rok do 26. septembra, ugotovitveni narok dne 1. oktobra ob 9. uri.

Uvedeno je poravnalno postopanje o premoženju zapuščine po Francetu Korošcu iz Motnika po dedlinji Franciški Burja. Poravnalni sodnik Grom, poravnalni upravnik dr. Janko Hočevar, pomočnik ministra v p. Narok za sklepanje poravnave dne 28. septembra ob 9. uri, rok za oglasitev do 19. septembra.

Nova tvornica za volneno blago v Sloveniji

G. Franjo Novak, industrialec v Majšperku namerava prenesti svoj tvorniški obrat iz Zemuna v Majšperk, kjer bo zgradil tovarno za volneno blago. Komisijski ogled bo v petek, dne 11. sept. ob 8. uri pri tovarni strojil v Majšperku.

Pomen lesa za narodno gospodarstvo

Razgled po razstavi „Za naš les“

Zaradi svoje dovršenosti, obilnosti novega in nadvse zanimivega gradiva, so posebne razstave ljubljanskega velesejma že od davn na glasu in nekatere, kakor n. pr. Jadranska, so ostale tudi v nepozabnem spominu. Vendar pa letošnja razstava, prirejena pod geslom »Za naš les«, prekaša vse dosedanje, tako po obsegu, ko tudi po nadvse temeljiti obdelavi ogromnega materiala, ki je zbran na letošnji razstavi o našem lesu. Vsem prirediteljem, ki so z izredno marljivostjo in že z idealno požrtvovalnostjo omogočili to razstavo, je treba odkrito in s poudarkom izreči priznanje. Zaslužili so zahvalo javnosti. Naj bi se zato tudi obiskovalci, ki obiščejo lesno razstavo zavedali, da je razstava plod velikanskega dela in da zato tudi zasluži njih polno pozornost. Prepričani smo, da se bo to tudi zgodilo, saj nudi razstava tako izredno mnogo zanimivosti, lepote, poučnih stvari in obenem daje tako nazoren pregled o pomembnosti, važnosti in uporabljivosti lesa, da ne bo obiskovalca, ki ne bi zadovoljen odšel z razstave.

V naslednjem podajamo kratek pregled o lesni razstavi, njeni ureditvi in o razstavljenem gradivu.

Vsa razstava se deli na 6 glavnih skupin, in sicer naslednje: I. Splošna statistika o lesnem gospodarstvu v Jugoslaviji. II. Proizvodnja lesa in vseh postranskih proizvodov. III. Uporaba drv in oglja. IV. Uporaba lesa v stavbarstvu, industriji in obrtu ter pregled domačega hišnega lesnega obrta. V. Kemija lesa.

I. V tem oddelku se najprej podajajo podatki o obsežnosti naših gozdov in razmerje med gozdno in drugo površino v državi ter zlasti v Sloveniji. V nazornih diagramih se vidi, koliko potrošimo lesa doma, koliko ga izvažamo in koliko ga propada neizkoriščenega. Drugi diagrami zopet kažejo naš dohodek od lesa. Pomen lesa za naše gospodarstvo je izčrpno izražen v številkah, te pa nazorno podane v diagramih.

II. Da se poveča potrošnja lesa, je potrebno, da se les tudi pravilno proizvaja. Nazorno kaže ta oddelček, kako treba delati, da pride les na trg v najboljši kakovosti. Vidijo se razne napake slabe proizvodnje, razstavljeni so vsi lesni škodljivci, vidijo se pa tudi sredstva, kako se more les obvarovati pred vsemi nevarnostmi. Razstavljen so najrazličnejše vrste našega lesa v podolžnih, prečnih in poševnih rezih, da more vsakdo spoznati vse vrste našega lesa. Vidijo se tudi slike največjih naših gozdnih podjetij in žag, njih oprema in ustroj.

Nato opozarja razstava na vse postranske proizvode, ki se pridobivajo pri proizvodnji lesa: na drva, lubje, čreslovino, smolo in odpadke. Vidi se uporaba teh proizvodov in tudi odpadkov, ki se

morejo uporabiti v najrazličnejše svrhe.

III. Drva in oglje je naslov III. oddelka. Kako se uporabljajo drva najbolj ekonomično, o tem pouči vsakega obiskovalca poučno ta oddelček. Razstavljene so tudi peči za kurjavo z drvini, da si more vsak obiskovalec kar sebi ugodno izbrati. Zivahno vrvenje bo vedno ob ogljarski kopi, ki bo v obratu in kjer bo vsak lahko spoznal življenje ogljarja. Kako bi mogli oglje bolj izrabiti, kako bi moglo oglje predvsem nadomestiti bencin, tudi to bo jasno prikazano v tem oddelku.

IV. Posebno podrobno bo obdelan IV. oddelček, ki kaže uporabo lesa v gradbeni stroki. Oddelček ima kar svoj paviljon. Razni modeli hiš, mostov, raznih strešnih in drugih konstrukcij, kažejo velikanski pomen lesa v stavbarstvu. S fotografijami je izpopolnjeno vse to, kar v modelih ni bilo mogoče pokazati. Nadalje se vidi, kako se more les uporabljati za vodne zgradbe, za mostove, za zagrajevanje hudournikov, za tlakovanje cest ter se tudi nazorno vidita oba načina, kako se tlakujejo ceste.

Uporabi lesa v industriji in obrtu je seveda odkazano posebno široko mesto. Predvsem omenjamo našo visoko razvito pohištveno industrijo in obrt, nadalje stavbeno mizarstvo, ki se je že popolnoma osamosvojilo od tujine, kar pa nekateri naši ljudje še ne vedo. Vpognjeno pohištvo izvažamo že v veliki meri v tujino, risalno, telovadno orodje izvažamo doma, za boje izvažamo v tujino, v velikih množinah proizvajamo pipe, podpetnike, palice, bičevnike, gumbke, klinke, razne strgarske izdelke itd. Tudi glasbila smo začeli izdelovati in imamo tudi nad vse dober resonančni les, ki smo ga prej izvažali v tujino, iz tujine pa nato iz tega lesa napravljene instrumente.

Presenetil bo obiskovalca tudi V. oddelček o naši kemični industriji lesa. Predvsem kaže razstava glavne fizikalne lastnosti lesa. Nato vidimo, kako se izdeluje iz lesa papir, umetna svila, razstreliva, sladkor itd., vidimo nadalje suho destilacijo v retortah, vidimo nadalje še uporabo lesa in oglja kot kurivo in gonilno sredstvo.

Od rojstva do smrti, od zibelke do krste opremlja človeka les, mu daje zaslužek in razvedrilo ter ga spremlja v vsem življenju. In vse to je sistematično, nazorno in jasno podano v razstavi »Za naš les«.

Vsak bo nekaj velikega zamudil, kdor si ne bo ogledal te razstave. Redkost so takšne razstave, tem večjo napako zagreši, kdor te redke prilike ne izkoristi!

DOLENC JOSIP

krznar

n a z n a n j a

da je otvoril na sv. Petra cesti 19 v Ljubljani, SVOJO LASTNO TRGOVINO IN DELAVNICO ter se p. n. občinstvu za poset najtopleje priporoča.

Njegovo mnogoletno poslovanje pri ugledni krznarski tvrdki Filip Bizjak na Kongresnem trgu je najboljšje jamstvo za njegovo popolno strokovno usposobljenost. Osamosvojil se je v najlepšem sporazumu s tvrdko Filip Bizjak.

TELEFON ŠTEV. 2262

Doma in po svetu

Nadvojvoda Anton Habsburški je s svojo soprogo Ileano prišel na obisk na Bled h kraljici Mariji. Britanski kralj Edward VIII. je iz Krfa odpotoval v Atene, kjer je sprejel v avdienci ministrskega predsednika Metaxasa in poglavarja grške cerkve. Iz Aten odpotuje v Carigrad, kjer se bo sestal najbrže tudi s Kemalom.

Predsednik okrožnega sodišča v Novem mestu dr. Kavčič je premeščen v Split. Dne 3. septembra se začne stalnost sodnikov. Iz Ljubljane pa je premeščen v Split dr. ž. tožilec dr. Lučovnik. Ze preje pa je bil premeščen v Split dr. Gradnik.

Borza dela bo zgradila v Novem Sadu veliko palačo, v kateri bo tudi hotel in kopalnice.

V tvornici krtač »Siva« v Osijeku se je začela stavka, ker so se pogajanja med delavstvom in vodstvom tvornice zaradi zvišanja mezd razbila.

V Niški Banji bodo zgradili velik moderen hotel in več drugih poslopij. V ta namen je dovolila Drž. hip. banka Niški banji posojilo 15 milijonov din, ki pa se more povisati na 20 milijonov.

Telefonski kabel iz Boke Kotorske v Tunis so začeli polagati. Kabel bo položen v šestih mesecih.

40 letnico prosvetnega društva na Jesenicah so proslavili v nedeljo z velikimi slovesnostmi. Proslava sta se udeležila tudi minister dr. Korošec in nadškof dr. Jeglič.

V nedeljo so bile občinske volitve v 11 slovenskih občinah, in sicer večinoma v krškem okraju. Volilna udeležba je znašala večinoma nekaj nad 65%. Samo lista JRZ je bila vložena v občinah: Mengeš, Mokronog in Križevci pri Ljutomeru. Zmagala je lista JRZ v občinah: Bučka, Cerklje ob Savi, Raka na Dolenjskem, Studenec pri Sevnici, Škofjanu pri Mokronogu in Sv. Lovrenc na Dravskem polju. Opozicija pa je zmagala v Catežu ob Savi.

Vzorna hmeljska razstava je bila v nedeljo v Zalcu. Razstavo je otvoril ban dr. Natlačen.

Beograjska občina bo skupno s prosvetnim ministrom zgradila v Beogradu tri nove gimnazije. Pri nas morajo mesta in banovina postaviti vse srednje šole same.

Med rdečo vojsko v Rusiji se razširjajo letaki z naslednjim besedilom: »Troci vaš voditelj in ustanovitelj rdeče vojske je pregnan. Masšujete smrt Zinovjeva in Kamenjeva!«

Zadnje trenutke obsojenih boljševističnih voditeljev opisujejo tako: Vsem obsojencem je bilo sporočeno, da se naj pripravijo na smrt, ker je bila njih pomilostitev odbita in bodo drugi dan ustreljeni. Zinovjev je začel nato strahovito divjati in kričati, da pride smrtna kazen tudi za krvnika Stalina. Drugi dan so odpeljali vse na dvorišče kaznilnice. Najprej sta prišla na vrsto Kamenjev in Zinovjev. Kamenjev je bil miren, Zinovjev pa se je onesvestil in so ga morali k zidu privezati. Nato so obema zavezali oči, počila je

»Službeni list«

kr. banske uprave Dravske banovine z dne 29. avgusta objavlja: Pravilnik, kako je dajati carinsko tarifna obvestila in reševati nesoglasja ob ocarinjenju. — Razne razglase sodišč in uradov ter razne druge objave.

Štev. 9348/II.

Nabava

Direkcija drž. rudnika Velenje razpisuje na dan 16. septembra neposredno pismeno pogodbo za dobavo 7 parnih ventilov za 40 atm. in 400° Cel. Ostali pogoji pri podpisani.

Direkcija drž. rudnika v Velenju, dne 25. avgusta 1936.

Čenienemu občinstvu in obiskovalcem Velesejma se priporoča

„Na-Na“ *Gostilna pri „Korlnu“* TYRŠEVA CESTA 12 / LJUBLJANA

Volna, svila, bombaž, nogavice, pletenine itd. itd. stalno v bogati izbiri in po najnižjih cenah v trgovini

Karl Prelog, Ljubljana

● Zidovska ulica 4

● Stari trg 12

KNJIGOVEZNICA JUGOSLOVANSKE

TISKARNE

reg. zadr. z. o. zav.

LJUBLJANA, KOPITARJEVA 6

Nudi polizredno nizkih cenah: Salda-konte, štrance, journales, šolske zvezke, mape, odjemalne knjige, risalne bloke itd.

zice, risalne bloke itd.